

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Liberecký kraj**, se sídlem 1. máje 97/25, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2018, čj. 120529/18/2607-00540-607648 a čj. 120625/18/2607-00540-607648, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 11. 3. 2019, čj. 59 Af 16/2018-57,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti se **z a s t a v u j e**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Žalobkyně podala žalobu proti shora označeným rozhodnutím žalovaného, kterými zamítl její námitky proti exekučním příkazům. Poté, co Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále „krajský soud“) žalobkyni vyzval k zaplacení soudního poplatku, požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud jí usnesením ze dne 10. 10. 2018, čj. 59 Af 16/2018-36, osvobození od soudních poplatků nepřiznal a návrh na ustanovení zástupce zamítl. Poté ji opětovně vyzval k zaplacení soudního poplatku. Žalobkyně na tuto výzvu reagovala opětovnou žádostí o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[2] Krajský soud v záhlaví označeným usnesením zastavil řízení o žalobě, jelikož žalobkyně nezaplatila soudní poplatek. O její druhé žádosti o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval, jelikož v ní neuplatnila žádné nové skutečnosti.

[3] Proti usnesení krajského soudu žalobkyně (dále „stěžovatelka“) brojí kasační stížností, v rámci níž požádala bez bližšího odůvodnění o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. V kasační stížnosti také vznesla blanketní návrh na přiznání odkladného účinku.

[4] Žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce Nejvyšší správní soud zamítl usnesením ze dne 29. 5. 2019, čj. 8 Afs 113/2019-20, jelikož stěžovatelka soudu ani přes výzvu nesdělila své osobní, majetkové a výdělkové poměry. Současně stěžovatelku vyzval k předložení plné moci udělené advokátovi, zaplacení soudního poplatku a doplnění důvodů kasační stížnosti.

[5] Dne 28. 6. 2019 Nejvyšší správní soud obdržel faxové podání stěžovatelky, ve kterém kromě zcela obecné kritiky výše uvedeného usnesení znovu požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. K tomu uvedla, že u ní v mezidobí došlo ke změně

poměrů - veškerý její majetek je obstaven nezákonnými exekucemi, což musí být zdejšímu soudu z úřední činnosti známo z obsahu listin, které jsou součástí spisů v řízeních vedených stěžovatelkou. Toto podání bylo soudu kvůli chybě faxu doručeno neúplné a stěžovatelka jej následně dne 29. 6. 2019 doplnila e-mailem a dne 3. 7. 2019 bylo podání doručeno rovněž poštou. V těchto doplněních je kromě výše uvedeného navíc obsažen rovněž návrh na „zrušení § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní“ (dále jen „s. ř. s.“) a zpětvzetí návrhu na přiznání odkladného účinku.

[6] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že součástí podání je opětovná žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce. V této souvislosti je třeba poukázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 6. 2008, čj. 4 Ans 5/2008-65, v němž zaujal názor, že „o podané žádosti o osvobození od soudního poplatku musí být rozhodnuto dříve, než soud pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví. Toto obecné pravidlo však má své výjimky, neboť jeho mechanické uplatňování by mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakovaním stále stejných žádostí a rozhodnutí o nich. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku v rámci jednoho řízení je soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení.“

[7] Výzva k předložení plné moci udělené advokátovi ve lhůtě dvou týdnů, zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 15 dnů a doplnění důvodů kasační stížnosti ve lhůtě jednoho měsíce byla stěžovatelce doručena dne 14. 6. 2019. Posledním dnem lhůty k zaplacení soudního poplatku tudíž byl pátek 28. 6. 2019. Téhož dne, tedy včas, stěžovatelka opakovaně požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Stěžovatelka sice v opakované žádosti uvedla nové skutečnosti (konkrétně, že je proti ní vedena exekuce), avšak tato tvrzení spočívají toliko v obecném poukazu na „rdoucí, zničující účinek opakovaně nezákonně, protiprávně a účelově nařízené a prováděné exekuce“, aniž by byla jakkoliv konkretizována. Obecný odkaz na listiny založené v jiných spisech vedených zdejším soudem za situace, kdy je takových spisů ve věcech stěžovatelky již více než 140, není dostačující.

[8] Tvrzení stěžovatelky navíc ani nevysvětluje změnu situace, k níž by muselo dojít v období od předchozího rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a nejedná se tak o změnu poměrů ve smyslu citované judikatury. Stěžovatelka totiž sama uvádí, že uváděné skutečnosti „musely být soudu známy“ při jeho předchozím rozhodování o osvobození od soudních poplatků, resp. ustanovení zástupce, což zpochybňuje možnost změny poměrů v době od předchozí žádosti. Stěžovatelka neuvedla např. ani spisovou značku exekučního řízení, neoznačila exekuční soud, soudního exekutora, datum příslušných exekučních úkonů apod. Změnu poměrů musí účastník dostatečně určitě tvrdit, což se v dané věci nestalo. Nejvyšší správní soud proto v souladu se svou judikaturou o opakované žádosti nerozhodoval. Soud již také nebyl povinen stěžovatelku opětovně k čemukoliv vyzývat, neboť takto by totiž bylo možné se stěžovatelkou komunikovat do nekonečna, a přistoupil rovnou k zastavení řízení (viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 22. 3. 2017, čj. 1 As 359/2016-43, ze dne 21. 7. 2017, čj. 2 As 216/2017-17, ze dne 9. 5. 2019, čj. 2 Afs 27/2019-42).

[9] S podáním kasační stížnosti je spojen vznik poplatkové povinnosti [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“)]. Dle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je kasační stížnost zpoplatněna částkou 5 000 Kč. To se týká i kasační stížnosti stěžovatelky (lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS).

[10] Jak Nejvyšší správní soud již výše uvedl, usnesením ze dne 29. 5. 2019, čj. 8 Afs 113/2019-20, stěžovatelku vyzval k zaplacení soudního poplatku. Zároveň ji poučil o tom, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, Nejvyšší správní soud řízení

pokračování

o kasační stížnosti zastaví. Posledním den lhůty k zaplacení soudního poplatku za kasační případl na sobotu 29. 6. 2019. V souladu s § 40 odst. 3 s. ř. s. bylo tudíž posledním dnem lhůty k zaplacení soudního poplatku pondělí 1. 7. 2019.

[11] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Tímto zvláštním zákonem je v nyní posuzované věci zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, který v § 9 odst. 1 stanoví, že: „[n]ebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřiblíží.“

[12] Stěžovatelka v uvedené lhůtě soudní poplatek nezaplatila, ani nepředložila plnou moc udělenou advokátovi, a to i přesto, že byla o negativních důsledcích řádně poučena. Nebyla tedy splněna základní podmínka k tomu, aby mohlo řízení o kasační stížnosti proběhnout. Nejvyšší správní soud proto řízení o kasační stížnosti zastavil podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.

[13] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ačkoli stěžovatelka neodstranila ani další vadu své kasační stížnosti, a to absenci povinného zastoupení, přestože k tomu byla usnesením rovněž vyzvána, nepostupoval podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale v režimu § 47 písm. c) s. ř. s., neboť postup spočívající v zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku má přednost před odmítnutím návrhu (srov. např. usnesení zdejšího soudu ze dne 3. 8. 2016, čj. 2 Afs 111/2016-29, ze dne 19. 10. 2016, čj. 3 As 207/2016-35, ze dne 22. 3. 2017, čj. 3 As 240/2016-70 či ze dne 22. 3. 2018, čj. 8 As 227/2017-35).

[14] Pokud jde o návrh stěžovatelky na zrušení § 105 odst. 2 s. ř. s., který zakotvuje povinné zastoupení advokátem při podání kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud konstatuje, že nemá pravomoc k tomu, aby toto ustanovení sám zrušil, jak požaduje stěžovatelka. Pokud by Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že povinné zastoupení odporuje ústavnímu pořádku České republiky, musel by podat Ústavnímu soudu návrh podle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na zrušení příslušného zákonného ustanovení. Nejvyšší správní soud však k tomuto závěru nedospěl, ostatně stěžovatelka svůj názor ani podrobněji neodůvodnila. Ústavnost povinného zastoupení advokátem ve stanovených typech soudních řízení již v minulosti aproboval Ústavní soud například v usnesení sp. zn. III. ÚS 473/09 ze dne 15. 10. 2009.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 17. července 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu